

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

β' κλίση των ουσιαστικών

Για τη σημασία των πτώσεων στα αρχαία ελληνικά μπορείς να κατεβάσεις το [αρχείο](#) που ετοίμασε η Νίκη Δερμιτζάκη

Τι ονόματα περιλαμβάνει η δεύτερη κλίση;

Η δεύτερη κλίση στα αρχαία ελληνικά περιλαμβάνει ονόματα:

- αρσενικά και θηλυκά σε: **-ος**
- ουδέτερα σε: **-ον**
- συνηρημένα σε: **-ους, -ουν**
- αττικόκλιτα αρσενικά και θηλυκά σε: **-ως**, ουδέτερα σε: **-ων**

Παρατηρήσεις:

- Τα **αρσενικά** και τα **θηλυκά** της β' κλίσης έχουν τις ίδιες καταλήξεις στον ενικό και στον πληθυντικό.
- Τα **ουδέτερα** σχηματίζουν στον ενικό και στον πληθυντικό τρεις πτώσεις όμοιες: την ονομαστική, την αιτιατική και την κλητική.

Ασυναίρετα ουσιαστικά

Σύγκριση των ουσιαστικών της β' κλίσης με τα νέα ελληνικά	+
---	---

Βιντεομαθήματα για τα ουσιαστικά της β' κλίσης	+
--	---

Καταλήξεις των ουσιαστικών της β' κλίσης

Αρσενικά Ουδέτερα Θηλυκά		
Ενικός αριθμός		
ον.	-ος	-ον
γεν.	-ου	-ου
δοτ.	-ω	-ω
αιτ.	-ον	-ον
κλ.	-ε	-ον
Πληθυντικός αριθμός		
ον.	-οι	-α
γεν.	-ων	-ων
δοτ.	-οις	-οις
αιτ.	-ους	-α
κλ.	-οι	-α

Παραδείγματα κλίσης αρσενικών και θηλυκών

αρσενικά			
	(οξύτονα) (τονίζονται στη λήγουσα)	(παροξύτονα ή προπερισπώμενα (τονίζονται στην παραλήγουσα)	(προπαροξύτονα) (τονίζονται στη προπαραλήγουσα)
ὁ τοῦ τῷ τὸν ῶ	θε-ὸς θε-οῦ θε-ῶ θε-ὸν θε-ἐ	λόγ-ος λόγ-ου λόγ-ω λόγ-ον λόγ-ε	ἄνθρωπ-ος ἄνθρώπ-ου ἄνθρώπ-ω ἄνθρωπ-ον ἄνθρωπ-ε
οἱ τῶν τοῖς	θε-οἱ θε-ῶν θε-οῖς	λόγ-οι λόγ-ων λόγ-οις	ἄνθρωπ-οι ἄνθρώπ-ων ἄνθρώπ-οις

τούς ῶ	θε-οὺς θε-οὶ	λόγ-ους λόγ-οι	ἀνθρώπ-ους ἄνθρωπ-οι
θηλυκά			
	(οξύτονα) (τονίζονται στη λήγουσα)	(παροξύτονα ή προπερισπώμενα) (τονίζονται στην παραλήγουσα)	(προπαροξύτονα) (τονίζονται στην προπαραλήγουσα)
ή τῆς τῇ τὴν ῶ	ὁδ-ὸς ὁδ-οῦ ὁδ-ῶ ὁδ-ὸν ὁδ-ἐ	νῆσ-ος νήσ-ου νήσ-ω νῆσ-ον νῆσ-ε	κάμηλ-ος καμήλ-ου καμήλ-ω κάμηλ-ον κάμηλ-ε
αἱ τῶν ταῖς τάς ῶ	ὁδ-οὶ ὁδ-ῶν ὁδ-οῖς ὁδ-οὺς ὁδ-οὶ	νῆσ-οι νήσ-ων νήσ-οις νήσ-ους νῆσ-οι	κάμηλ-οι καμήλ-ων καμήλ-οις καμήλ-ους κάμηλ-οι

Παρατηρήσεις

- Τα οξύτονα (αυτά που τονίζονται στη λήγουσα) και τα παροξύτονα ή προπερισπώμενα (αυτά που τονίζονται στην παραλήγουσα) διατηρούν τον τόνο τους σε όλες τις πτώσεις στην ίδια συλλαβή, π.χ. θεός, ὁδός, λόγος, νῆσος
- Τα προπαροξύτονα (αυτά που τονίζονται στην προπαραλήγουσα) στη γενική και δοτική του ενικού και στη γενική, τη δοτική και την αιτιατική του πληθυντικού κατεβάζουν τον τόνο στην παραλήγουσα, π.χ. ἄνθρωπος, κάμηλος

Πρόσεξε πού τονίζονται τα ουσιαστικά στις διάφορες πτώσεις			
όταν η ονομαστική ενικού τονίζεται στη			
	λήγουσα Λ	παραλήγουσα ΠΛ	προπαραλήγουσα ΠΠΛ
ὁ	θεός	λόγος	ἄνθρωπος

τοῦ	θε οὔ	λό γου	ἀ νέ μου
τῷ	θε ῶ	λό γω	ἀ νέ μω
τὸν	θε όν	λό γον	ἄ νε μον
ῶ	θε έ	λό γε	ἄ νε με
οἱ	θε οί	λό γοι	ἄ νε μοι
τῶν	θε ῶν	λό γων	ἀ νέ μων
τοῖς	θε οῖς	λό γοις	ἀ νέ μοις
τούς	θε ούς	λό γους	ἀ νέ μους
ῶ	θε οί	λό γοι	ἄ νε μοι
	ο τόνος πάντα στη λήγουσα	ο τόνος πάντα στην παραλήγουσα	ο τόνος κατεβαίνει στην ΠΛ

Μπορείς να δεις και το βίντεο της Γεωργίας Μουντράκη
Μέθοδος για την κλίση των ουσιαστικών β' κλίσης (βίντεο)

Ασκήσεις:

Άσκηση στα ουσιαστικά της β' κλίσης. Αντιστοίχισε τη σωστή κατάληξη.

1^η

Άσκηση στα ουσιαστικά της β' κλίσης. Αντιστοίχισε τη σωστή κατάληξη.

2^η

Η β' κλίση, βιντεομάθημα με τη θεωρία και ασκήσεις κατανόησης ©

Κωνσταντίνα Σάιτ ΝΕΑ

Βρες σύμφωνα με ποιο ουσιαστικό θα κλιθούν;

Τόνισε σωστά το ουσιαστικό ό κέραμος (κεραμίδι)

1η άσκηση (κλίση του ουσιαστικού ό ήλιος)

2η άσκηση (κλίση του ουσιαστικού ή έφοδος)

Παραδείγματα κλίσης ουδέτερων

	οξύτονα	παροξύτονα ή προπερισπώμενα	προπαροξύτονα
τὸ τοῦ τῷ τὸ ῶ	φυτ-ὸν φυτ-οῦ φυτ-ῷ φυτ-ὸν φυτ-ὸν	δῶρ-ον δῶρ-ου δῶρ-ω δῶρ-ον δῶρ-ον	μυστήρι-ον μυστηρί-ου μυστηρί-ω μυστήρι-ον μυστήρι-ον
τὰ τῶν τοῖς τὰ ῶ	φυτ-ά φυτ-ῶν φυτ-οῖς φυτ-ά φυτ-ά	δῶρ-α δῶρ-ων δῶρ-οις δῶρ-α δῶρ-α	μυστήρι-α μυστηρί-ων μυστηρί-οις μυστήρι-α μυστήρι-α

Παρατηρήσεις

- Η κατάληξη **-α** των ουδετέρων είναι βραχύχρονη.
- Τα οξύτονα (αυτά που τονίζονται στη λήγουσα) και τα παροξύτονα (αυτά που τονίζονται στην παραλήγουσα) διατηρούν τον τόνο τους σε όλες τις πτώσεις στην ίδια συλλαβή, π.χ. φυτόν, δῶρον
- Τα προπαροξύτονα (αυτά που τονίζονται στην προπαραλήγουσα) στη γενική και δοτική του ενικού και πληθυντικού κατεβάζουν τον τόνο στην παραλήγουσα, π.χ. μυστήριον

Διάβασε κι ενα βιβλιαράκι για τη β' κλίση, που ετοίμασε η Κωνσταντίνα Σάιτ, [εδώ](#)

Ασκήσεις:

3^η άσκηση (κλίση του ουσιαστικού τὸ κύτταρον)

Επαναληπτικές ασκήσεις:

4^η Αντιστοίχισε τα ουσιαστικά της β' κλίσης με τη σωστή πτώση

5^η άσκηση Συμπλήρωσε την πρόταση με τον σωστό τύπο του ουσιαστικού.

6^η Άσκηση στη β' κλίση

7^η άσκηση για τον σωστό τόνο

Τι πρέπει να προσέχουμε όταν κλίνουμε ένα ουσιαστικό

Τι πρέπει να προσέχουμε όταν κλίνουμε ένα ουσιαστικό

Όταν πρόκειται να κλίνουμε ένα ουσιαστικό πρέπει να προσέχουμε τα εξής:

- α) την **κατάληξη**, για να καταλάβουμε σε ποια κλίση ανήκει
- β) **πού τονίζεται**, για να καταλάβουμε με ποιο τρόπο θα το τονίσουμε.

Παράδειγμα:

1. Έστω ότι μας ζητάνε να κλίνουμε το ουσιαστικό **ὁ ἄνεμος**.

α) από την **κατάληξη** -ος, καταλαβαίνουμε ότι ανήκει στη β' κλίση.

β) από τον **τόνο** του στην προπαραλήγουσα (ΠΠΛ), καταλαβαίνουμε ότι θα το κλίνουμε σύμφωνα με το ουσιαστικό ὁ ἄνθρωπος. Συνεπώς πρέπει να προσέξουμε πού θα τονίσουμε στη γενική και δοτική ενικού και στη γενική, δοτική και αιτιατική πληθυντικού.

Μέθοδος για την κλίση των ουσιαστικών β' κλίσης (βίντεο)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΣΥΝΑΙΡΕΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ Β' ΚΛΙΣΗΣ (που δείχνει ιδίως την ορθογραφία των λέξεων)

1. ΑΡΣΕΝΙΚΑ

ἄθλος¹, βίος, γριῖφος, θρῦλος, θῦμός, καρκίνος, κίνδυνος, κρίκος, κύκλος, Κῦρος, λίθος², λιμός³, λοιμός⁴, λύκος, μάγος, μόλυβδος⁵, μύδρος⁶, μῦθος, μύλος, νᾶνος, πάγος, πάππος, πίθος, πῖλος, πύργος, σῖτος⁷, σκύμνος⁸, σκῦρος⁹, σπίνος, στάμνος¹⁰, στίβος, στίχος¹¹, στοῖχος¹², στῦλος¹³, Σύρος¹⁴, σχῖνος¹⁵, σχοῖνος¹⁶, τίτλος, τύλος¹⁷, τύμβος¹⁸, τῦφος, ὕβος¹⁹, ὕμνος, ὕπνος, φάρος, Χῖος²⁰

2. ΘΗΛΥΚΑ

ἄμμος, ἄρκτος, ἴος, κάμηλος, κάμιнос, Κάσος, Κύθνος, Κύπρος, μύρτος²¹, Νάξος, Πάρος, πλίνθος, πρῖνος²², ράβδος, Σῦρος²³, Σκῦρος, τάφρος, Χίος²⁴

3. ΟΥΔΕΤΕΡΑ

ἄθλον²⁵, ἄντρον, ἄστρον, βάθρον, ἴον, κρίνον, λίκνον²⁶, λίνον²⁷, λύτρον²⁸, μύρον, μύρτον²⁹, νίτρον ἢ λίτρον³⁰, ξύλον, πίσον³¹, πράσον, πτύον³², στυππεῖον³³, σῦκον, φύλλον³⁴, φῦλον³⁵, ὦδον